

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра факультетської хірургії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан ІІ медичного факультету, доцент

Ю.Ф. Полковніков

«12» 06 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Курса по вибору
Ендоскопічні технології в медицині**

Підготовки	магістра медицини
Галузі знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальності	222 «Медицина»

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Ради Студентського
самоврядування

Протокол № 01/06
від «01» 06 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Спільної вченої ради
медичних факультетів

Протокол № 9
від «01» 06 2021 р.

Запоріжжя
2021

1. Загальна інформація про викладачів:

Кіосов Олександр Михайлович - к.мед.н., асистент кафедри факультетської хірургії, Kyosov.A.M@zsmu.edu.ua.

2. Назва навчальної дисципліни і кількість кредитів:

«Ендоскопічні технології в медицині», 4 кредита ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 11-го або 12-го семестру на 6 курсі навчання, Запорізький державний медичний університет, кафедра факультетської хірургії, ННМЦ «Університетська клініка» ЗДМУ, відділення малоінвазивних хірургічних та ендоскопічних втручань.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: факультетська хірургія, анатомія, нормальна фізіологія, гістологія, мікробіологія, імунологія, патологічна фізіологія, патологічна анатомія, рентгенологія, фармакологія, загальна хірургія, оперативна хірургія, госпітальна хірургія, оториноларингологія, онкологія.

Постреквізити: госпітальна хірургія, онкологія, фізична реабілітація.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Забезпечити глибоке розуміння теоретичних основ і практичних підходів до виявлення, високоточної діагностики, мініінвазивного лікування гострих і хронічних захворювань шлунково-кишкового тракту і прилеглих органів, а також профілактики ускладнень при їх типовому перебігу; сприяти розвитку і формуванню клінічного мислення; тренування здібностей до диференційної діагностики.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Підготовка лікаря спеціальності «Лікувальна справа» згідно з професійними вимогами до випускників вищих медичних заходів; зробити студента учасником процесу надання медичної допомоги пацієнтам згідно найвищих стандартів світового рівня як при плановому амбулаторному обстеженні так і при стаціонарному лікуванні, включаючи ургентні життєзагрожуючі стани; оволодіти професійними практичними навичками; навичками роботи в команді студентів, лікарів, інших учасників процесу надання медичної допомоги; сформувати у студента, як у майбутнього фахівця, розуміння відповідальності за рівень своєї підготовки, її удосконалення упродовж навчання і професійної діяльності. Засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових

клінічних проявів, методів діагностики та лікування, реабілітації при патології шлунково-кишкового тракту у межах, відповідних підготовці лікаря загального профілю з урахуванням особливості його спеціальності.

5.3 Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ендоскопічні технології в медицині» є підготовка кваліфікованого лікаря загальної практики

По завершенню вивчення дисципліни студент має:

знати:

- Основні принципи і концепції ендоскопічної діагностики і допомоги в Україні і в світі, порядок надання ургентної і планової ендоскопічної допомоги;
- анатомічні особливості і синтопію органів протягом ШКТ;
- роль соціальних, економічних, екологічних і медико-біологічних факторів у індивідуальних особливостях розвитку ендоскопічно візуалізуємої патології ШКТ;
- біомеханічні особливості і взаємовідносини при проведенні ендоскопічного обстеження;
- обмеження діагностичних можливостей методу;
- підготовку пацієнта до колоноскопії;
- генетично обумовлені фактори у структурі розвитку онкопатології ШКТ;
- етіологію, патогенез, клінічну класифікацію, основні клінічні прояви ранніх неоплазій ШКТ, запальних захворювань ШКТ, хірургічних захворювань прямої кишки, прояви онкопатології;
- загальновизнані класифікації неоплазій Kudo, JNET, NICE, Sano, Паризьку класифікацію пухлинних уражень стравоходу, шлунку, 12-типалої кишки, товстого кишечника;
- сучасні принципи ендоскопічного онкоскринінгу;
- показання до оперативного втручання;
- будову, основні складові частини і відмінності бронхоскопу, гастроскопу, дуоденоскопу, ентероскопу, колоноскопу;
- принципи і порядок дезінфекції ендоскопічного обладнання;
- принцип дії, показання, переваги методу, сфера застосування, можливі ускладнення, особливості проведення ЕРХПГ;
- принцип дії, показання, переваги методу, сфера застосування ендоскопічної ультрасонографії;

- показання і умови проведення радіочастотної абляції, кріодеструкції, РОЕМ, ROEF, NOTES;
- джерела отримання сучасної інформації стосовно ендоскопії;

вміти:

- проводити опитування та збір повноцінного анамнезу хворих;
- вірно позиціонувати пацієнта для проведення діагностичного обстеження або терапевтичного втручання;
- асистувати оператору, створюючи дозовану мануальну компресію передньої черевної стінки;
- вірно інтерпретувати ендоскопічну картину згідно існуючих протоколів надання ендоскопічної допомоги;
- скласти вірний список рекомендацій для найчастіших нозологій ШКТ;
- класифікувати неоплазії ШКТ згідно сучасним класифікаціям;
- проводити езофагогастроуденовідеоендоскопію;
- обґрунтовувати та формулювати повний клінічний діагноз згідно актуальній класифікації;
- визначати прогноз хворих на основі комплексної оцінки стану організму хворого;
- призначати немедикаментозне і медикаментозне лікування;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації;
- формувати прихильність хворого до лікування.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістовних розділів та 11

тем:

Змістовий розділ 1. Техніка ендоскопічних обстежень

- Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості верхніх відділів шлунково-кишкового тракту
- Тема 2. Тримірне моделювання техніки виконання ендоскопічного обстеження
- Тема 3. Загальна ендоскопічна семіотика норми та різних патологічних процесів верхніх відділів шлунково-кишкового тракту
- Тема 4. Підготовка хворих до ендоскопічних досліджень та основні правила і техніка їх проведення
- Тема 5. Ендоскопічна семіотика патології різних органів ШКТ. Оформлення протоколу ендоскопічного дослідження

Змістовний розділ 2. Загальна ендоскопічна термінологія

- Тема 1. Ендоскопічна семіотика патології стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки
- Тема 2. Визначення термінів та діагностичні критерії в ендоскопії травного тракту за Маржатка та MST 3.0
- Тема 3. Діагностика доброякісних та злоякісних утворень шлунково-кишкового тракту
- Тема 4. Ургентна ендоскопія
- Тема 5. Доказова медицина і новітні технології в ендоскопії
- Тема 6. Санітарно-гігієнічні вимоги при виконанні ендоскопічних досліджень та умови обробки ендоскопічного обладнання

6. План вивчення навчальної дисципліни

Види навчальних занять: практичні заняття, самостійна робота студентів, індивідуальні консультації; дистанційне навчання.

Форми навчання: денна.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, репродуктивний, дослідницький, метод проблемного викладання.

Методи контролю: усний контроль теоретичних знань; визначення вихідного, поточного рівня знань та ступеня підготовленості студента до вивчення нового матеріалу за допомогою письмового (написання ситуаційних, клінічних, творчих завдань) контролю, реферативні доповіді, участь у дискусії; перевірка практичних навичок та вмінь під час обстеження хворого, оцінювання результатів методів візуалізаційної діагностики хворих.

Форми підсумкового контролю: усний залік, захист реферативної доповіді.

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, презентації, питання для поточного контролю, задачі, практичні навички, питання для підсумкового контролю.

Мова навчання: українська.

7. Самостійна робота студента

- 1) Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та оволодіння практичними навичками.
- 2) Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять.
- 3) Індивідуальна СРС.
- 4) Підготовка до підсумкового контролю.

8. Список літератури

8.1. Базова література:

1. Запорожан В.М. Ендоскопічна хірургія. Навчальний посібник/ За ред. В.М. Запорожана, В.В. Грубніка. Київ, Медицина, 2019.
2. Атлас. Терапевтична ендоскопія шлунково-кишкового тракту - Під ред. Х.Дж. Чун, С.-К. Янг, М.-Г. Чой. ГЭОТАР-Медиа 2019.
3. CLINICAL GASTROINTESTINAL ENDOSCOPY : A Comprehensive Atlas. Edited by Hoon Jai Chun and Suk-Kyun Yang, S.L., Springer Verlag, Singapor, 2019.
4. Haycock, Adam, et al. Cotton and Williams' Practical Gastrointestinal Endoscopy: The Fundamentals. Chichester, West Sussex, Uk, John Wiley And Sons, Inc, 2014.
5. SwanströmLee L, et al. Mastery of Endoscopic and Laparoscopic Surgery. Philadelphia, Wolters Kluwer/Lippincott Williams & Wilkins Health, 2014.

8.2. Додаткова література:

1. Baillie, John. Gastrointestinal Endoscopy : Basic Principles and Practice. Oxford ; Boston, Butterworth-Heinemann, 1992.
2. Sumiyama, K., Kaise, M., Nakayoshi, T., Kato, M., Mashiko, T., Uchiyama, Y., Goda, K., Hino, S., Nakamura, Y., Matsuda, K., Mochizuki, K., Kawamura, M., & Tajiri, H. (2004). Combined use of a magnifying endoscope with a narrow band imaging system and a multibending endoscope for en bloc EMR of early stage gastric cancer. Gastrointestinal endoscopy, 60(1), 79–84. [https://doi.org/10.1016/s0016-5107\(04\)01285-4](https://doi.org/10.1016/s0016-5107(04)01285-4)
3. Pham, B. V., Raju, G. S., Ahmed, I., Brining, D., Chung, S., Cotton, P., Gostout, C. J., Hawes, R. H., Kalloo, A. N., Kantsevov, S. V., & Pasricha, P. J. (2006). Immediate endoscopic closure of colon perforation by using a prototype endoscopic suturing device: feasibility and outcome in a porcine model (with video). Gastrointestinal endoscopy, 64(1), 113–119. <https://doi.org/10.1016/j.gie.2005.11.046>

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Види: поточний контроль, підсумковий контроль, контроль володіння практичними навичками.

Методи:

- Усний контроль теоретичних знань
- Письмовий контроль визначення вихідного, поточного рівня знань та ступеня підготовленості студента до вивчення нового матеріалу шляхом вирішення ситуаційних задач
- Практична перевірка навичок та вмінь під час оцінювання результатів обстеження хворих

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та усного заліку і захисту реферативної доповіді (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні розділу) – 200.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “ВІДМІННО” отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “ДОБРЕ” отримує студент, який знає програмовий матеріал, грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “ЗАДОВІЛЬНО” отримує студент, який знає основний матеріал,

але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “НЕЗАДОВІЛЬНО” отримує студент, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навиків.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною п'ятибальною системою незалежно від кількості занять в розділі. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають студентів, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Оцінювання дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ЕСТ5, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ЕСТ5 у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ЕСТ5 таким чином:

Оцінка ЕСТ5	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок "A", "B", "C", "D", "E" проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки РХ, Е ("2") не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою РХ після перескладання автоматично отримують бал "E".

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до 110 балів(мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент)	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

10. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
- поточний контроль передбачає 100% опитування студентів групи на практичному занятті з обов'язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – усного опитування, вирішення ситуаційних задач, опису даних методів дослідження, тощо. За кожний етап заняття студент отримує оцінку «5-4-3-2», із яких викладач визначає середню арифметичну оцінку, яку переводять у бали згідно розподілу, який проведено кафедрою на початку вивчення дисципліни. Якщо під час визначення балів за заняття середня арифметична оцінка становить «2», то це відповідає 0 кількості балів. Студент має право покращити свої знання з теми, якщо він отримав загальну оцінку «2» впродовж наступного навчального заняття, під час поточного контролю (без отримання балів).